

Warszawa, dnia 25 września 2018 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW**

DZP1.K054.4.2018

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją z dnia 25 czerwca 2018 r. nr L.dz. 96/2018/MS w sprawie podjęcia prac legislacyjnych oraz intensyfikacji działań kontrolnych w zakresie zwalczania szarej strefy na rynkach olejów smarowych, olejów odpadowych (przepracowanych) oraz rynku paliw ciekłych w Polsce – wyjaśniam co następuje.

W petycji skierowanej do Ministra Środowiska, Ministra Energii, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz Pełnomocnika Rządu ds. Programu „Czyste powietrze” wniesiono o podjęcie pilnych prac legislacyjnych oraz opracowanie i wdrożenie skoordynowanych oraz zintensyfikowanych działań kontrolnych w zakresie zwalczania szarej strefy na rynkach olejów smarowych, olejów odpadowych (przepracowanych) oraz rynku paliw ciekłych w Polsce.

Zdaniem wnoszącego petycję, regulacje dotyczące olejów smarowych wymagają wprowadzenia zmian i uzupełnienia o szereg istotnych rozwiązań, mających przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na rynkach ww. produktów, a także opracowania i wdrożenia skoordynowanej polityki kontrolnej państwa, nakierowanej na monitorowanie całego łańcucha

podaży olejów smarowych na rynek i ich odzysku oraz recyklingu z olejów odpadowych celem ponownego wykorzystania do produkcji środków smarnych.

W petycji zwrócono uwagę na fakt, iż nielegalne, niezgodne z przeznaczeniem wykorzystywanie olejów smarowych i/lub olejów odpadowych wpływa negatywnie nie tylko na kwestie związane z ochroną środowiska, ale także stanowi czynnik zaburzający konkurencję na rynku samych olejów smarowych, jak i pośrednio na rynku paliw ciekłych.

W ocenie wnoszącego petycję brak kompleksowych i skutecznych przepisów regulujących funkcjonowanie rynku olejów smarowych i powiązanego z nim rynku olejów przepracowanych, skutkuje powstawaniem szeregu niekorzystnych zjawisk dla budżetu państwa, jak również dla legalnie działających przedsiębiorców.

W ocenie dla skutecznego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom dotyczącym tak rynku olejów smarowych, jak i olejów odpadowych, konieczne jest równoczesne przygotowanie i wdrożenie rozwiązań legislacyjnych oraz organizacyjnych, nakierowanych na uporządkowanie i skuteczny nadzór nad rynkiem olejów smarowych, skuteczną kontrolę procesów odzysku i recyklingu olejów odpadowych i poboru opłaty produktowej oraz opracowanie skoordynowanej polityki kontrolnej państwa dla tych rynków.

Na wstępie trzeba zauważyć, że w kwestiach podniesionych przez

w przedmiotowej petycji, istotne znaczenie powinno mieć stanowisko Ministra Środowiska. Do jego bowiem kompetencji należy prowadzenie spraw związanych z ochroną środowiska (w tym gospodarką odpadami, m.in. w zakresie bazy danych o odpadach) oraz sprawowanie nadzoru nad Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska. Należy przy tym wspomnieć, że ujawniające się problemy dotyczące prawidłowej gospodarki odpadami były przesłanką do podjęcia przez Rząd prac nad zmianą przepisów dotyczących Inspekcji Ochrony Środowiska (resortem wiodącym było Ministerstwo Środowiska). Efektem tych prac – prowadzonych w trybie pilnym – było uchwalenie przez Sejm w dniu 20 lipca 2018 r. *ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1479).

Podstawowym celem zmiany przepisów było:

- 1) zagwarantowanie bezpieczeństwa ekologicznego obywateli;
- 2) zwiększenie efektywności i sprawności realizacji ustawowych zadań monitoringowych;
- 3) stworzenia podstaw dla skuteczniejszego prowadzenie kontroli w zakresie korzystania ze środowiska.

pochodnych, paliw opałowych, olejów smarowych i preparatów smarowych, które mogą być wykorzystane jako dodatki do paliw silnikowych) oraz odpowiedzialności za naruszenie obowiązków związanych z tym przewozem. Tym samym podmioty gospodarcze zostały zobligowane do zgłaszania do rejestru zgłoszeń SENT m. in. przewozu towarów objętych pozycjami CN 2710 i CN 3403, o których mowa w przedmiotowej petycji.

Z kolei ustawą z dnia 15 czerwca 2018 r. *o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów* (Dz. U. poz. 1539), do wspomnianego systemu monitorowania wprowadzone zostały zmiany, polegające na obowiązku przekazywania danych geolokalizacyjnych środka transportu przewożącego towary objęte systemem. Zmiana ta pozwoli uzyskać dostęp do aktualnych informacji o faktycznej lokalizacji przewożonych towarów. Wejście w życie nowych przepisów nastąpi z dniem 1 października 2018 r.

3. Funkcjonująca w ustawie o VAT instytucja odpowiedzialności solidarnej nabywcy, która obejmuje swym zakresem m.in. transakcje dotyczące benzyn silnikowych, oleju napędowego, gazów do napędów silników spalinowych, olejów opałowych oraz smarowych w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.

Należy również zauważyć, że trwają intensywne prace legislacyjne nad zmianami w pakiecie paliwowym. Zmierzają one do redefiniowania katalogu wyrobów, co do których podatnik jest obowiązany bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek urzędu skarbowego właściwego w zakresie wpłat podatku akcyzowego. To z kolei ma zapobiec wątpliwościom odnośnie zakresu stosowania przepisów ustawy o podatku akcyzowym i ustawy o podatku od towarów i usług w odniesieniu do produktów ropopochodnych, które mogą być stosowane zarówno do napędu pojazdów, jak i stanowić surowiec do produkcji innych wyrobów. Ponadto w przypadku uzyskania decyzji derogacyjnej Komisji Europejskiej rozważana jest możliwość wprowadzenia obligatoryjnego mechanizmu podzielonej płatności na tzw. towary wrażliwe (m.in. objęte odpowiedzialnością solidarną).

- II.** Odnosząc się do podniesionego w petycji postulatu dotyczącego podjęcia prac legislacyjnych w zakresie opodatkowania podatkiem akcyzowym olejów smarowych, preparatów smarowych oraz olejów odpadowych (przepracowanych) należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. *o podatku akcyzowym* (Dz. U. z 2018 r.

Realizacji powyższych celów mają służyć m.in.:

- 1) zmiany w systemie funkcjonowania i finansowania Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym dotyczące prowadzenia kontroli na terenie całego kraju, w tym także w formie kontroli pozaplanowych oraz interwencyjnych;
- 2) zapewnienie inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska wsparcia ze strony innych organów państwa (w tym Policji);
- 3) stworzenie Inspekcji Ochrony Środowiska możliwości prowadzenia kontroli w trybie interwencyjnym, a także rozszerzenie uprawnień kontrolerów;
- 4) zwiększenie wysokości stawek administracyjnych kar pieniężnych za naruszenie wymagań ochrony środowiska;
- 5) utworzenie (na poziomie centralnym) jednolitej sieci monitoringu środowiska;
- 6) realizację działań edukacyjnych na rzecz innych organów, instytucji i przedsiębiorców w zakresie korzystania ze środowiska, w tym nakierowanych na likwidację szarej strefy.

Odnosząc się do wskazanych w petycji postulatów dotyczących konieczności podjęcia niezbędnych kroków, które pozwoliłyby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na rynku olejów smarowych, olejów odpadowych (przepracowanych) oraz paliw ciekłych, należy podkreślić, że Minister Finansów wraz z podległymi mu służbami realizuje następujące działania mające na celu zwalczanie szarej strefy na rynku przedmiotowych wyrobów:

I. W odniesieniu do obszaru będącego przedmiotem petycji należy wskazać na podjęte dotychczas działania oraz istniejące instytucje, które wpływają na poprawę funkcjonowania podatku od towarów i usług:

1. Wprowadzenie od 1 sierpnia 2016 r. tzw. pakietu paliwowego (tj. zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług, ustawie o podatku akcyzowym, Prawie energetycznym oraz w ustawie o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym). Głównym celem wprowadzonych zmian było uniemożliwienie obchodzenia zabezpieczającej funkcji koncesji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na obrót paliwami z zagranicą, uszczelnienie poboru podatku od towarów i usług w zakresie obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą oraz systemu koncesjonowania obrotu paliwami płynnymi z zagranicą.
2. Wprowadzenie na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. *o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów* (Dz. U. poz. 708, z późn. zm.) systemu monitorowania przewozu tzw. towarów wrażliwych (m.in. paliw silnikowych i ich

poz. 1114, z późn. zm.) wyrobami akcyzowymi są m.in. wyroby energetyczne określone w załączniku nr 1 do ustawy.

W przedmiotowym załączniku, w poz. 27 została wymieniona grupa wyrobów o kodzie CN 2710, tj. *„oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, inne niż surowe; preparaty gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, zawierające 70% masy lub więcej olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych, których te oleje stanowią składniki zasadnicze preparatów; oleje odpadowe”*.

Zgodnie z Nomenklaturą Scaloną oleje odpadowe zaliczane są do kodów CN 2710 91 00 albo CN 2710 99 00. Wyroby o tych kodach CN nie zostały wymienione w załączniku nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym.

Z kolei zgodnie z art. 86 ust. 1 ww. ustawy do wyrobów energetycznych, w rozumieniu ustawy, zalicza się m.in. wyroby objęte pozycjami CN 2701, 2702 oraz od 2704 do 2715. Stosownie do ww. przepisu wyrobami energetycznymi są zatem również wyroby o kodzie CN 2710.

W związku z powyższym należy uznać, że w świetle ustawy o podatku akcyzowym oleje odpadowe są wyrobami akcyzowymi i podlegają opodatkowaniu akcyzą zgodnie z przepisami tej ustawy.

Jak wynika z ustawy o podatku akcyzowym dla olejów odpadowych nie określono odrębnej stawki podatku akcyzowego. Dopiero przeznaczenie tych olejów będzie determinować wysokość podatku akcyzowego.

Stosownie do art. 89 ust. 2c ustawy o podatku akcyzowym stawka akcyzy na wyroby energetyczne niewymienione w załączniku nr 2 do ustawy, inne niż określone w ust. 1 pkt 1–13, przeznaczone do celów innych niż opałowe, jako dodatki lub domieszki do paliw opałowych, do napędu silników spalinowych albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych, wynosi 0 zł.

Należy jednak zauważyć, że przeznaczenie tych samych olejów odpadowych do celów opałowych, jako dodatki lub domieszki do paliw opałowych, do celów napędowych lub jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych będzie skutkować koniecznością zastosowania pozytywnej stawki podatku akcyzowego.

W konsekwencji, w przypadku użycia oleju odpadowego do celów opałowych, znajdzie zastosowanie art 89 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatku akcyzowym. Ww. przepis stanowi, iż stawki akcyzy dla pozostałych paliw opałowych (wyroby energetyczne używane do celów opałowych) kształtują się na poziomie 232 zł za 1000 litrów, w przypadku gdy gęstość tych

wyrobów w temperaturze 15°C jest niższa niż 890 kilogramów na metr sześcienny lub 64 zł za 1000 kg, gdy gęstość ta jest równa lub wyższa niż 890 kilogramów na metr sześcienny.

W związku z tym należy wskazać, że właściwości fizyczne oleju odpadowego będą miały decydujący wpływ na określenie wysokości stawki podatku akcyzowego, w sytuacji gdy te wyroby zostaną użyte do celów opałowych. W przypadku wykorzystania olejów odpadowych do celów opałowych przedmiot opodatkowania może zostać określony na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym. Zgodnie z ww. przepisem przedmiotem opodatkowania akcyzą jest nabycie lub posiadanie wyrobów akcyzowych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, jeżeli od tych wyrobów nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości, a w wyniku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej albo postępowania podatkowego nie ustalono, że podatek został zapłacony. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że czynnością rodzącą obowiązek podatkowy w przypadku użycia oleju odpadowego do celu opałowego może być również, zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym, użycie wyrobów akcyzowych objętych określoną stawką akcyzy związaną z ich przeznaczeniem, jeżeli ich użycie było niezgodne z przeznaczeniem uprawniającym do zastosowania tej stawki akcyzy.

Podatnik dokonujący samoopodatkowania może dokonać opodatkowania akcyzą olejów odpadowych zużytych do celów opałowych w oparciu o jedną z tych podstaw prawnych. Podobnie organy podatkowe w zależności od wyniku dokonanych ustaleń w trakcie kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej albo przeprowadzonego postępowania podatkowego, mogą wydać decyzję podatkową przyjmując za podstawę prawną art. 8 ust. 2 pkt 1 lub art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym. Podatnikiem w takim stanie faktycznym będzie, zgodnie z art. 13 ustawy o podatku akcyzowym, osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, która dokonuje czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą lub wobec której zaistniał stan faktyczny podlegający opodatkowaniu akcyzą. W analizowanym przypadku tą czynnością lub stanem faktycznym będzie albo użycie wyrobów akcyzowych objętych preferencyjną (zerową) stawką podatku akcyzowego niezgodnie z przeznaczeniem, albo nabycie lub posiadanie wyrobów, od których podatek akcyzowy nie został zapłacony. Z kolei podatnikiem zostanie odpowiednio podmiot wykorzystujący oleje odpadowe do celów opałowych, podmiot nabywający te wyroby lub też podmiot znajdujący się w posiadaniu tych wyrobów. Takie same zasady postępowania w zakresie opodatkowania akcyzą jak olejów odpadowych dotyczą preparatów smarowych objętych klasyfikacją CN 3403 (w przypadku ich użycia do celów opałowych).

W przypadku używania olejów smarowych, preparatów smarowych i olejów odpadowych jako paliwa silnikowe, odpowiednie zastosowane będą miały wyżej przedstawione regulacje w zakresie opodatkowania paliw opałowych, przy czym stawka akcyzy na pozostałe paliwa silnikowe wynosi 1822 zł/1000 litrów.

Co zaś dotyczy olejów smarowych to zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 11 ustawy o podatku akcyzowym te oleje są opodatkowane stawką 1180 zł/1000 litrów. Produkcja olejów smarowych na terytorium kraju może odbywać się wyłącznie w składach podatkowych, których funkcjonowanie wymaga uzyskania zezwolenia. Część olejów smarowych, nie przeznaczona do smarowania silników, jest objęta zwolnieniem od akcyzy ze względu na przeznaczenie. Zasady obrotu olejami smarowymi zwolnionymi od akcyzy są również sformalizowane, co powinno zapewniać skuteczną kontrolę ich używania do celów objętych zwolnieniem od akcyzy i uniemożliwiać ich transferowanie celem wprowadzenia do obrotu jako tradycyjnych paliw ciekłych.

Mając zatem na uwadze powyższą analizę, należy dojść do wniosku, że obecne uregulowania dotyczące podatku akcyzowego, obejmujące zasady opodatkowania olejów smarowych, preparatów smarowych oraz olejów odpadowych (przepracowanych), w stopniu wystarczającym przeciwdziałają nieuczciwym praktykom w obrocie tymi wyrobami.

Niemniej wychodząc naprzeciw postulatом zgłaszanym przez podmioty działające w tzw. branży paliwowej, Ministerstwo Finansów podjęło prace nad zrównaniem stawek akcyzy na oleje smarowe i preparaty smarowe, objęte pozycjami CN 2710 i 3403, co powinno przyczynić się do ograniczenia szarej strefy na rynku przedmiotowych wyrobów.

- III.** Należy również wyjaśnić, że dostrzegając potrzebę wyrównania szans podmiotów gospodarczych przestrzegających prawa w zakresie ewidencjonowania obrotu oraz użycia paliw napędowych i opałowych zgodnie z ich przeznaczeniem w konfrontacji rynkowej z podmiotami nieprzestrzegającymi zasad we wskazanym zakresie, w Ministerstwie Finansów prowadzone są prace nad zmianą m.in. ustawy Prawo o ruchu drogowym. W projekcie przewidziano wprowadzenie surowszych sankcji, których celem jest zniechęcenie do podejmowania nieuczciwych praktyk wykorzystywania oleju opałowego do napędu pojazdów samochodowych przy świadczeniu usług transportowych, takich jak poszerzenie możliwości sądowego zakazu prowadzenia tego rodzaju działalności w przypadku skazania za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe polegające na zmianie przeznaczenia wyrobu akcyzowego.

Przedstawiając powyższe stanowisko uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o *petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z upoważnienia Ministra Finansów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu
Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej

/-/

Marcin Zarychta

*podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2395995.8102948.5367899
Nazwa dokumentu	DZP1 odpowiedź na petycję oleje smarowe (Naprawiony).pdf
Tytuł dokumentu	DZP1 odpowiedź na petycję oleje smarowe (Naprawiony)
Sygnatura dokumentu	DZP1.K054.4.2018
Data dokumentu	2018-09-25 14:54:24
Skrót dokumentu	0A282C88C66F8C2D4A233BD1BE573F5F3671843D
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2018-09-25 14:54:11
Podpisane przez	Marcin Zarychta Zastępca Dyrektora
	EZD 3.60.93.93.3382
Data wydruku:	2018-09-25 15:08:13
Autor wydruku:	Z019 Pracownik Departamentu DZP Pracownik

